

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Одеського державного
університету внутрішніх справ
(протокол № 8 від 24.06.2025)

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ Одеського державного
університету внутрішніх справ
від 27.06.2025 № 346

ПОЛОЖЕННЯ

про навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни в Одеському державному університеті внутрішніх справ

1. Загальні положення

1.1. Положення розроблено як складова системи управління якістю освіти і встановлює однакові вимоги до змісту й оформлення навчально-методичного комплексу з навчальної дисципліни, передбаченої навчальним планом, за яким здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти в Одеському державному університеті внутрішніх справ (далі – Університет) відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», інших нормативно-правових актів МОН України, МВС України, які регламентують діяльність закладів вищої освіти у сфері підготовки фахівців.

1.2. Навчально-методичний комплекс (НМК) дисципліни – це сукупність нормативних та навчально-методичних матеріалів на паперовій та/або в електронній формах, необхідних і достатніх для ефективного виконання здобувачами вищої освіти робочої програми з навчальної дисципліни, передбаченої навчальним планом підготовки здобувачів вищої освіти відповідної освітньої програми.

1.3. Метою розробки НМК є:

- забезпечення системного підходу щодо організації освітнього процесу в Університеті;
- створення якісного методичного забезпечення освітнього процесу за всіма спеціальностями, освітніми програмами та формами навчання;
- формування бази електронних навчально-методичних матеріалів.

1.4. НМК визначає сукупність дидактичних та методичних матеріалів, спрямованих на реалізацію освітніх послуг.

1.5. НМК дисципліни повинен забезпечити всі ключові функції освітнього процесу та основні етапи педагогічного процесу, зокрема повідомлення навчальної інформації, її сприйняття, закріплення й удосконалення знань, умінь і навичок, їх застосування й контроль.

2. Порядок розробки та зміст НМК

2.1. НМК розробляється науково-педагогічними (педагогічними) працівниками кафедри, відповідно до навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти певного освітнього рівня вищої освіти за освітньою програмою. При розробці НМК для здобувачів вищої освіти набору 2025 р. необхідно врахувати, що відповідно до постанови Кабінету міністрів України «Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими

здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти» від 30 серпня 2024 року № 1021 відбулися зміни у шифрі й найменуванні галузі знань та кодів і найменуванні спеціальностей (див. табл. 1):

Таблиця 1.

Перелік галузей знань і спеціальностей,
за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти

№ з/п	Шифр і найменування галузі знань	Код і найменування спеціальності
1.	C Соціальні науки, журналістика та інформація	C4 Психологія
2.	D Бізнес, адміністрування та право	D8 Право
3.	F Інформаційні технології	F4 Системний аналіз та наука про дані
4.	K Безпека та оборона	K9 Правоохоронна діяльність

При розробці НМК для здобувачів вищої освіти набору до 2025 року шифр й найменування галузі знань та код і найменування спеціальності не змінюються.

2.2. НМК має складатися з таких документів:

2.2.1.Робоча програма навчальної дисципліни, яка включає (Додаток 1):

- титульну сторінку;
- розробника (ів) – науково-педагогічний (педагогічний) працівник чи науково-педагогічні (педагогічні) працівники, які розробили робочу програму навчальної дисципліни;
- опис навчальної дисципліни;
- мету та завдання навчальної дисципліни;
- перелік програмних компетентностей, формування яких забезпечує вивчення навчальної дисципліни та результатів навчання, визначених відповідною освітньою програмою;
- міждисциплінарні зв'язки;
- програму навчальної дисципліни;
- структуру навчальної дисципліни;
- теми практичних/семінарських занять;
- теми для самостійної роботи;
- індивідуальні завдання;
- засоби діагностики успішності навчання;
- методи навчання;
- політику курсу: під час лекційних, семінарських/практичних занять; самостійної та індивідуальної роботи здобувачів; політику щодо академічної доброчесності;
- оцінювання результатів освітньої діяльності;
- критерії оцінювання знань та шкала оцінювання;
- визнання результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті;

- питання (завдання) для підсумкового контролю;
- рекомендовану літературу: основну та додаткову;
- посилання на інформаційні ресурси (за необхідності);
- тематику курсових робіт (за наявності).

Робоча програма навчальної дисципліни містить викладення конкретного змісту навчальної дисципліни з розподілом на окремі види навчальних занять, визначає форми їх вивчення (аудиторні заняття, самостійна та індивідуальна робота тощо), розподіл навчальних годин за видами занять тощо.

Щорічно робоча програма навчальної дисципліни обговорюється та схвалюється відповідним протоколом на засіданні кафедри, після чого виноситься на обговорення та затвердження науково-методичною радою Університету. На титульному аркуші зазначається протокол науково-методичної ради, на якому прийнято відповідне рішення.

2.2.2. Силабус навчальної дисципліни, який включає наступні елементи (Додаток 8):

- назва кафедри, за якою закріплена навчальна дисципліна;
- ступінь вищої освіти та освітня програма, для яких передбачена ця дисципліна;
- статус навчальної дисципліни за навчальним планом (обов'язкова / вибіркова);
- місце в структурно-логічній схемі: коли викладається дисципліна (семестр та рік навчання);
- кількість кредитів ЄКТС: 1) загальна кількість годин: __ год., 2) з них аудиторних годин (денна / заочна): __ год., 3) лекції (денна / заочна): __ год., 4) семінарські заняття (денна / заочна): __ год., 5) практичні заняття (денна / заочна): __ год., 6) самостійна робота (денна / заочна): __ год.;
- короткий зміст навчальної дисципліни (у т.ч. мета);
- міждисциплінарні зв'язки;
- форми і методи навчання: лекції, семінарські/практичні заняття; методи, які використовуються під час вивчення дисципліни;
- форма контролю: екзамен, залік, курсова робота;
- методи та критерії оцінювання: рейтингова шкала, що передбачає накопичення 100 балів, які перераховуються в національну шкалу та шкалу оцінювання ЄКТС.

Види робіт, які складають суму підсумкових балів здобувача вищої освіти:

- робота на семінарських, практичних заняттях – __ балів;
- самостійна робота – __ балів;
- підсумковий контроль (екзамен) – __ балів;
- перелік програмних компетентностей та результатів навчання, визначених відповідною освітньою програмою;
- рекомендовану літературу: основну та додаткову (3–5 позицій);
- посилання на інформаційні ресурси (за необхідності).

2.2.3. Лекційні матеріали (курс лекцій/лекції до теми).

Лекційні матеріали повинні охоплювати основний теоретичний матеріал окремої або кількох тем навчальної дисципліни. Тематика курсу лекцій визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

Лекційні матеріали є результатом творчості науково-педагогічного (педагогічного) працівника кафедри та/або лектора, які за необхідності поповнюються (оновлюються).

Лектор несе відповідальність за підготовку та якість лекційного матеріалу.

Лекція до теми має включати:

- титульну сторінку;
- тему лекції;
- мету лекції;
- план лекції;
- виклад основного матеріалу;
- висновки (узагальнення та систематизація викладеного матеріалу);
- завдання (питання) для самоконтролю;
- рекомендовану літературу: основну та додаткову;
- посилання на інформаційні джерела (за необхідності).

Курс лекцій має включати:

- титульну сторінку;
- зміст конспекту лекцій (за темами);
- вступ (мотивація щодо вивчення навчальної дисципліни);
- виклад матеріалу за темами (відповідно до структурних складових лекцій до теми);
- завдання (питання) для самоконтролю;
- рекомендовану літературу: основну та додаткову;
- посилання на інформаційні джерела (за необхідності).

Зразок оформлення титульних сторінок надано у Додатку 2 та 3.

Лекційні матеріали (курс лекцій/лекції до теми) обговорюються та затверджуються на засіданні кафедри відповідним рішенням.

2.2.4. Методичні рекомендації щодо проведення практичних/семінарських занять.

Методичні рекомендації щодо проведення практичних/семінарських занять обговорюються та затверджуються на засіданні кафедри та мають включати:

- титульну сторінку;
- тематичний план навчальної дисципліни;
- форми та методи роботи на семінарських/практичних заняттях (завдання різного характеру, як то задачі, тестові завдання, реферат, доповідь, мультимедійна презентація тощо);

- вимоги до оцінювання;
- рекомендовану літературу: основну та додаткову;
- посилання на інформаційні джерела (за необхідності).

Зразок оформлення титульної сторінки надано у Додатку 4.

2.2.5. Методичні вказівки щодо виконання курсових робіт.

Методичні вказівки для виконання курсових робіт мають включати:

- титульну сторінку;
- вступ;
- тематику курсових робіт.
- методичні вказівки з виконання окремих розділів курсової роботи із зазначенням додаткової літератури, використання якої дозволяє глибше

вивчити окремі питання, які розглянуті в курсовій роботі;

- методику виконання курсової роботи (порядок виконання розрахункової частини роботи, методику аналізу отриманих результатів);
- порядок оформлення пояснювальної записки загальної частини роботи;
- порядок захисту курсової роботи;
- шкалу оцінювання курсової роботи, яка повинна включати бали за повноту та правильність виконання кожного розділу роботи, порядок оцінювання;
- рекомендовану літературу, необхідні довідникові дані тощо.

Методичні вказівки щодо виконання курсових робіт обговорюються та затверджуються на засіданні кафедри відповідним рішенням.

Зразок оформлення титульної сторінки надано у Додатку 5.

2.2.6. Методичні рекомендації для самостійної роботи мають включати:

- титульну сторінку;
- зміст;
- рекомендації до самостійної роботи;
- завдання для самостійної підготовки;
- питання для самостійної роботи;
- рекомендовану літературу: основну та додаткову;
- посилання на інформаційні джерела.

Методичні рекомендації для самостійної роботи – методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни.

Методичні рекомендації для самостійної роботи обговорюються та затверджуються на засіданні кафедри відповідним рішенням.

Методичні рекомендації для самостійної роботи можуть поєднуватись із методичними рекомендаціями щодо проведення практичних/семінарських занять.

Зразок оформлення титульної сторінки надано у Додатку 6.

2.2.7. Навчальні посібники/підручники.

Навчальні посібники/підручники є основою методичного забезпечення навчальної дисципліни.

Навчальний підручник – навчальне видання, що містить систематизоване викладення навчальної дисципліни, відповідає програмі навчальної дисципліни та офіційно затверджене, як такий вид видання.

Навчальний посібник – навчальне видання, що частково або повністю замінює або доповнює підручник та офіційно затверджене, як такий вид видання.

При створенні навчальних посібників/підручників необхідно враховувати наступне:

- навчальні видання повинні мати високий науково-методичний рівень, містити необхідний довідковий апарат;
- навчальні видання мають бути написані в доступній формі, навчальний матеріал має бути пов'язаний із практичними завданнями.

Рекомендована структура навчальних підручників/посібників:

- титульна сторінка;

- зміст (перелік розділів);
- вступ (або передмова);
- основний текст;
- питання, тести для самоконтролю (для самоперевірки та контролю засвоєння знань);
- обов'язкові та додаткові задачі, приклади;
- довідково-інформаційні дані для розв'язання задач (таблиці, схеми тощо);
- апарат для орієнтації в матеріалах видання (предметний, іменний покажчики).

Обсяг навчальних підручників/посібників повинен визначатися кількістю годин за навчальним планом, що відводиться на вивчення навчальної дисципліни, реальним бюджетом часу здобувача вищої освіти для самостійного вивчення навчального матеріалу та продуктивністю засвоєння інформації.

Навчальні посібники/підручники обговорюються та затверджуються на засіданні кафедри, після чого в подальшому виносяться на обговорення та затвердження науково-методичною радою Університету.

2.2.8. Тестові завдання для проведення підсумкового контролю.

Тестові завдання складаються за програмним матеріалом та повинні охоплювати основні питання тем. Відповідальність за зміст і якість тестових завдань для проведення підсумкового контролю покладається на науково-педагогічного (педагогічного) працівника, за яким закріплена навчальна дисципліна.

2.2.9. Екзаменаційні білети.

Відповідальність за підготовку екзаменаційних білетів несе науково-педагогічний (педагогічний) працівник кафедри, на якого покладені відповідні обов'язки.

Бланк-зразок екзаменаційного білету надано у Додатку 7.

2.2.10. Програма практики.

Програма практики (за необхідністю) складається відповідно до вимог Положення про практичну підготовку слухачів та курсантів Університету та Положення про практичну підготовку студентів Університету.

2.2.11. Матеріали до атестації здобувачів вищої освіти.

Матеріали до атестації здобувачів вищої освіти (за необхідністю) складаються відповідно до вимог Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти в Університеті.

2.2.12. Інші матеріали (за необхідністю) – мультимедійне супроводження лекційних; практичних, семінарських занять (слайди, відеофільми); роздаткові матеріали та ін.

3. Вимоги щодо оформлення НМК

3.1. Робоча програма навчальної дисципліни зберігається у друкованому вигляді, а всі інші навчально-методичні матеріали зберігаються в електронному вигляді на кафедрі. Всі навчально-методичні комплекси в електронному вигляді розміщуються на освітньому порталі Університету для використання їх здобувачами вищої освіти тільки після отримання акту експертної комісії з

питань таємниць ОДУВС. Навчально-методичні комплекси, які мають гриф обмеженого доступу, зберігається у друкованому вигляді у спеціальній бібліотеці.

3.2. У разі настання обставин, що зумовлюють внесення змін до навчально-методичного комплексу (зміни в законодавстві тощо), протягом десяти робочих днів обґрунтованим рішенням кафедри вносяться відповідні зміни у необхідну навчально-методичну документацію, якщо це не стосується назв тем, перерозподілу годин у робочій програмі навчальної дисципліни.

3.3. У разі настання обставин, що зумовлюють внесення змін до назви тем, перерозподілу годин у робочій програмі навчальної дисципліни, а викладання навчальної дисципліни не завершено у поточному навчальному році, кафедра виносить відповідні зміни на обговорення та затвердження на найближчому засіданні науково-методичної ради Університету.

4. Контроль якості НМК

4.1. Для формування якісного НМК, на початку навчального року, рішенням кафедри визначається відповідний науково-педагогічний (педагогічний) працівник (група науково-педагогічних (педагогічних) працівників), який здійснює його розробку та подальше супроводження.

4.2. Відповідальність за якість НМК покладається на науково-педагогічного (педагогічного) працівника (групу науково-педагогічних (педагогічних) працівників), який (які) його розробляв (розробляли) та супроводжує (супроводжують).

4.3. Керівник кафедри здійснює контроль за якістю викладання навчальних дисциплін та навчально-методичною діяльністю науково-педагогічних (педагогічних) працівників.

5. Прикінцеві положення

5.1. Це Положення набуває чинності з дати введення в дію наказом ректора Університету.

5.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться та затверджуються Вченою радою Університету.

5.3. У разі внесення змін або доповнень до цього Положення попередня редакція втрачає чинність.

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Інститут /факультет _____

Кафедра _____

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО»
підготовки фахівців освітнього ступеня «бакалавр» або «магістр»
освітньо-професійної програми «Право», або «Правоохоронна діяльність»,
або «Психологія (психолог ювенальної превенції)», або «Кримінальний
аналіз»
спеціальності 081 «Право», або 262 «Правоохоронна діяльність», або 053
«Психологія», або 124 «Системний аналіз»
(202__ рік набору)

Інституту/факультету _____

Затверджено на засіданні
Науково-методичної ради ОДУВС
протокол від __. __. 20__ № __

20__ рік

Розробники: _____

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Робоча програма обговорена та схвалена на засіданні кафедри _____

Протокол від «____» _____ 202__ року №

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів –	Галузь знань 08 Право або 26 Цивільна безпека	Обов'язкова чи вибіркова навчальна дисципліна	
	Спеціальність: 081 Право або 262 Правоохоронна діяльність		
Загальна кількість годин –	Освітній ступінь: бакалавр або магістр	Рік підготовки:	
		2-й	2-й, 3-й
		Семестр	
		3-й,4-й	4-й,5-й
		Лекції	
		__ год.	__ год.
		Практичні, семінарські	
		__ год.	__ год.
		Самостійна робота	
		__ год.	__ год.
		Вид контролю: залік, екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою проведення занять з навчальної дисципліни «Кримінальне право» є засвоєння здобувачами вищої освіти основних правових понять, категорій, кримінально-правових інститутів, які ґрунтуються на Конституції України, загальновизнаних принципах та нормах міжнародного права, а також формування вміння аналізу чинного кримінального закону і співставлення норм Конституційного та Кримінального права, з точки зору відповідності останніх Основному закону.

Завданням навчальної дисципліни – є глибоке засвоєння теоретичного матеріалу на заняттях згідно тематичного плану. Особлива увага приділяється навчанню здобувачів вищої освіти чітко визначати склад кримінального правопорушення у повному обсязі, відрізняти один від одного, визначати кваліфікуючі ознаки, орієнтуватися в чинному кримінальному законодавстві, вміти тлумачити закон та правильно кваліфікувати кримінальні правопорушення на основі тієї спеціалізації, згідно з якою вони будуть працювати. Засвоєння кримінального права базується на таких видах навчальних занять, як лекції, семінарські/практичні заняття, індивідуальне

заняття та дискусії з актуальних проблем кримінального законодавства і практики його застосування.

Перелік компетентностей, формування яких забезпечує вивчення навчальної дисципліни (з ОПП).

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні компетентності:

СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

Результати навчання:

РН1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

РН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

РН4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

РН8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

РН9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

РН17. Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.

РН18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.

РН19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

РН20. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

РН21. Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

РН23. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Міждисциплінарні зв'язки

3. Програма навчальної дисципліни

Тема № 1. Поняття, завдання (функції) кримінального права України. Предмет, метод кримінального права. Принципи кримінального права України.

Поняття кримінального права та його специфічні ознаки. Завдання (функції) кримінального права. Предмет та метод кримінально-правового

регулювання. Механізм кримінально-правового регулювання та його елементи.

Місце кримінального права в системі права. Кримінальне право в системі інших галузей права (конституційного, кримінально-процесуального, кримінально-виконавчого, адміністративного, цивільного). Співвідношення кримінального права та моралі.

Виникнення та розвиток українського кримінального права.

Система кримінального права України. Загальна та Особлива частина та їх взаємозв'язок. Поняття та система Загальної частини кримінального права.

Тема № 2. Закон про кримінальну відповідальність

.....

4. Структура навчальної дисципліни

Назва теми	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	с	п	с.р.		л	с	п	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Тема № 1 Поняття, завдання (функції) кримінального права України. Предмет, метод кримінального права. Принципи кримінального права України.	14	4	2	4	4	12	2	2	2	6
Тема 2. ...										
Усього годин на навчальну дисципліну										

5. Теми семінарських занять (денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема № 1 Поняття, завдання (функції) кримінального права України. Предмет, метод кримінального права. Принципи кримінального права України.	2
2.		...
	Разом	

**Теми семінарських занять
(заочна форма навчання)**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема № 1 Поняття, завдання (функції) кримінального права України. Предмет, метод кримінального права. Принципи кримінального права України.	2
2.		...
	Разом	

**6. Теми практичних занять
(денна форма навчання)**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема № 1 Поняття, завдання (функції) кримінального права України. Предмет, метод кримінального права. Принципи кримінального права України.	2
2.		...
	Разом	

**Теми практичних занять
(заочна форма навчання)**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема № 1 Поняття, завдання (функції) кримінального права України. Предмет, метод кримінального права. Принципи кримінального права України.	2
2.		...
	Разом	

**7. Самостійна робота
(денна форма навчання)**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема № 1 Поняття, завдання (функції) кримінального права України. Предмет, метод кримінального права. Принципи кримінального права України.	2
2.		...
	Разом	

**Самостійна робота
(заочна форма навчання)**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема № 1 Поняття, завдання (функції) кримінального права України. Предмет, метод кримінального права. Принципи кримінального права України.	2
2.		...
	Разом	

8. Індивідуальні завдання

Навчальним планом передбачено індивідуальне навчально-дослідне завдання у вигляді курсової роботи. Тематика курсових робіт визначається кафедрою.

Крім того, з метою поглиблення знань із дисципліни, прищеплення навичок самостійної роботи з літературою пропонується виконання індивідуальних творчих завдань у вигляді написання наукових рефератів за визначеною тематикою. Реферати виконуються на основі самостійного вивчення рекомендованої літератури і законодавства, перелік яких не обмежує ініціативи здобувача вищої освіти і його можливостей у використанні більш широкого кола наукових досліджень. До літератури належать: першоджерела; підручники і навчальні посібники; наукові дослідження (монографії, наукові статті та ін.). З проблем, досліджених у наукових рефератах, здобувачі вищої освіти можуть підготувати і надати доповіді під час проведення семінарських занять або засідань наукового гуртка.

9. Методи навчання

Вибір методів навчання зумовлений характером пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти та особливостями освітнього процесу у закладі вищої освіти. Зокрема, для досягнення мети навчальної дисципліни, формування комплексу відповідних знань та вмінь застосовуються пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемно-пошуковий та дослідницький методи.

10. Політика курсу

Під час лекційних занять від здобувача вищої освіти вимагається дотримуватися вимог законодавства, статуту та правил внутрішнього розпорядку закладу вищої освіти, поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм, конспектувати основні положення теми, брати участь в дискусіях, пошуково-дослідницькій діяльності та інтерактиві.

До кожного семінарського/практичного заняття здобувач вищої освіти повинен сумлінно готуватися: вивчати навчальний матеріал за темою відповідно до навчально-тематичного плану дисципліни, виконувати практичні завдання, готувати виступи та мультимедійні презентації. Під час заняття

здобувачі повинні брати активну участь в обговоренні теми, у всіх видах навчальної діяльності, організованої викладачем, відповідати на питання викладача.

Самостійна робота здобувачів передбачає самостійне вивчення тем і питань дисципліни, визначених викладачем, аналіз нормативної-правової бази, підготовку навчальних та аналітичних матеріалів, виконання практичних завдань для роботи на практичних заняттях.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач вищої освіти при виконанні самостійної роботи, індивідуальних завдань повинен дотримуватись принципів академічної доброчесності, не допускати академічний плагіат. Списування під час виконання самостійних робіт та на екзаменах заборонені.

Питання академічної доброчесності регулюються Кодексом академічної доброчесності Одеського державного університету внутрішніх справ, що створює систему взаємовідносин здобувачів освіти, науково-педагогічних працівників і допоміжного персоналу, що поєднує освітній процес і науково-методичну роботу, обмін знаннями, впровадження інновацій, культуру і інтелектуальний розвиток усіх членів спільноти. Обов'язкове дотримання здобувачем правил академічної доброчесності і чітке розуміння наслідків її порушення.

11. Оцінювання результатів освітньої діяльності

Система оцінювання передбачає накопичення 100 балів із кожної навчальної дисципліни, які перераховуються в національну шкалу та шкалу оцінювання ЄКТС.

11.1. Оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни у формі заліку.

Підсумковий контроль у формі заліку проводиться після проведення всіх видів занять передбачених робочою навчальною програмою відповідної освітньої компоненти.

Оцінювання здійснюється за результатами накопичених балів з аудиторної та самостійної робіт.

Результати навчання з аудиторної роботи обчислюються за таким алгоритмом:

- результат аудиторної роботи визначається, як середній бал помножений на коефіцієнт 16 та заокруглюється до цілого балу за математичними правилами (до 0,4 включно – до попереднього цілого числа, 0,5 і більше – до наступного цілого числа);

- середній бал дорівнює сумі усіх одержаних позитивних оцінок (балів) поділених на відповідну кількість, при цьому:

- а. мінімальна кількість оцінок має складати не менше 1/3 (33 %) від загальної можливої кількості занять (семінарських, практичних, лабораторних) передбачених робочою навчальною програмою навчальної дисципліни. Якщо 1/3 (33 %) від кількості занять складає дробове число, то до розрахунку береться наступне ціле число;

- б. якщо кількість отриманих оцінок менша за 1/3 (33 %), то кожна недостаюча оцінка враховується, як «нуль» балів;

в. кількість позитивних оцінок, які перевищують визначену мінімально допустиму («додаткових») враховуються з коефіцієнтом 0,5, такий коефіцієнт застосовується з метою мотивування здобувачів вищої освіти до покращення результатів оцінювання за аудиторну роботу;

г. невідпрацьовані «незадовільні» оцінки та пропущені заняття враховуються як «нуль» балів;

д. відпрацювання усіх «незадовільних» оцінок та пропущених занять не є обов'язковим.

У випадку, якщо за результатами оцінювання аудиторної роботи сума накопичувальних балів перевищує 80, то здобувачу вищої освіти нараховується максимально допустимий результат – 80 балів.

Формула розрахунку:

$$РАР = \frac{СОБ}{МКО + КДО \cdot 0,5 + КНО} \cdot 16$$

де:

- РАР – результат аудиторної роботи;
- СОБ – сума отриманих оцінок у балах;
- МКО – мінімальна кількість оцінок (1/3 (33 %) від кількості семінарських, практичних, лабораторних занять передбачених робочою навчальною програмою навчальної дисципліни). При цьому, якщо МКО складає дробове число, то до розрахунку береться наступне ціле число;
- КДО – кількість «додаткових» оцінок – оцінок, що перевищують МКО;
- КНО – кількість невідпрацьованих «незадовільних» оцінок та невідпрацьованих пропущених занять.

Загальна кількість балів за самостійну роботу визначається, як сума отриманих балів за виконання видів робіт, передбачених робочою навчальною програмою навчальної дисципліни.

Підсумкова кількість балів отриманих під час складання заліку визначається, як сума отриманих балів за аудиторну (максимум 80 балів) та самостійну роботу (максимум 20 балів).

Поточний контроль		Підсумковий контроль (ПК)
Аудиторна робота (РАР) (семінарські/практичні заняття та контрольні заходи)	Самостійна робота (РСР)	ЗАЛІК (З)
≤ 80	≤ 20	
≤ 100		
Підсумкова кількість балів = РАР+РСР ≤ 100		

У разі, якщо здобувач вищої освіти під час складання заліку отримав

менше 60 балів – «не зараховано» він ліквідовує академічну заборгованість за окремим графіком на вище визначених умовах.

Такий здобувач повинен покращити результати поточного контролю (відпрацювати пропущені заняття та/або незадовільні оцінки, відпрацювати тему для одержання оцінки, виконати самостійну роботу тощо) до моменту ліквідації академічної заборгованості.

У разі повторного не складання заліку ліквідація академічної заборгованості здійснюється перед комісією без врахування результатів навчання отриманих за результатами аудиторної та самостійної роботи за 100 бальною шкалою. При ліквідації академічної заборгованості перед комісією здобувач вищої освіти може одержати не більше 70 балів.

11.2. Оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни у формі екзамену

Підсумковий контроль у формі екзамену проводиться після проведення всіх видів занять передбачених робочою навчальною програмою відповідної освітньої компоненти згідно з розкладом.

Оцінювання здійснюється за результатами накопичення балів поточного контролю (аудиторної – до 40 балів та самостійної робіт – до 10 балів) та підсумкового контролю (екзамену – до 50 балів).

Результати навчання з аудиторної роботи обчислюються за таким алгоритмом:

- результат аудиторної роботи визначається, як середній бал помножений на коефіцієнт 8 та заокруглюється до цілого балу за математичними правилами (до 0,4 включно – до попереднього цілого числа, 0,5 і більше – до наступного цілого числа);

- середній бал дорівнює сумі усіх одержаних позитивних оцінок (балів) поділених на відповідну кількість, при цьому:

- а. мінімальна кількість оцінок має складати не менше 1/3 (33 %) від загальної можливої кількості занять (семінарських, практичних, лабораторних) передбачених робочою навчальною програмою навчальної дисципліни. Якщо 1/3 (33 %) від кількості занять складає дробове число, то до розрахунку береться наступне ціле число;

- б. якщо кількість отриманих оцінок менша за 1/3 (33 %), то кожна недостаюча оцінка враховується, як «нуль» балів;

- в. кількість позитивних оцінок, які перевищують визначену мінімально-допустиму («додаткових») враховуються з коефіцієнтом 0,5;

- г. невідпрацьовані «незадовільні» оцінки та пропущені заняття враховуються як «нуль» балів;

- д. відпрацювання усіх «незадовільних» оцінок та пропущених занять не є обов'язковим.

Формула розрахунку:

$$РАР = \frac{СОБ}{МКО + КДО * 0,5 + КНО} * 8$$

де:

- РАР – результат аудиторної роботи;
- СОБ – сума отриманих оцінок у балах;
- МКО – мінімальна кількість оцінок ($1/3$ (33 %) від кількості семінарських, практичних, лабораторних занять передбачених робочою навчальною програмою навчальної дисципліни). При цьому, якщо МКО складає дробове число, то до розрахунку береться наступне ціле число;
- КДО – кількість «додаткових» оцінок – оцінок, що перевищують МКО;
- КНО – кількість невідпрацьованих «незадовільних» оцінок та невідпрацьованих пропущених занять.

Загальна кількість балів за самостійну роботу визначається, як сума отриманих балів за виконання видів робіт, передбачених робочою навчальною програмою навчальної дисципліни.

Кількість балів, отриманих під час складання екзамену може складати до 50 балів.

Встановлюються: максимальні суми балів за виконання завдань у рамках аудиторної та самостійної роботи – до 50 балів та за виконання завдань, винесених на екзамен – до 50 балів.

Форма проведення, завдання та критерії оцінювання екзамену визначається робочою навчальною програмою навчальної дисципліни.

Поточний контроль		Підсумковий контроль (ПК)
Аудиторна робота (РАР) (семінарські/практичні заняття та контрольні заходи)	Самостійна робота (РСР)	ЕКЗАМЕН (Е)
≤ 40	≤ 10	
≤ 50		
≤ 50		≤ 50
Підсумкова кількість балів = $РАР+РСР \leq 100$		

У разі, якщо здобувач вищої освіти під час складання екзамену отримав менше 20 балів екзамен вважається складеним на «нуль» балів, а в заліково-екзаменаційну відомість виставляються лише бали отримані за результатами поточного контролю.

Якщо підсумкова кількість балів менша 60, здобувач вищої освіти вважається таким, що отримав оцінку «незадовільно» та ліквідовує академічну заборгованість за окремим графіком на вище визначених умовах. Здобувач має право покращити результати поточного контролю до моменту ліквідації академічної заборгованості.

У разі повторного не складання екзамену ліквідація академічної заборгованості здійснюється перед комісією без врахування результатів навчання отриманих у результаті поточного контролю за 100 бальною шкалою.

При ліквідації академічної заборгованості перед комісією здобувач вищої освіти може одержати не більше 70 балів.

Здобувач вищої освіти, як додатковий здобуток може отримати додаткові

бали, при цьому загальна сума накопичувальних балів не повинна перевищувати 100:

- за наукову роботу в межах навчальної дисципліни до 10-ти балів;
- за проходження тренінгу за тематикою навчальної дисципліни та отриманні сертифікату до 5-ти балів.

З метою підвищення поточного рейтингу успішності здобувач вищої освіти має право перескладати аудиторну та самостійну роботу відповідно до графіка, встановленого науково-педагогічним працівником до підсумкового контролю, і не більше двох пропусків та/або незадовільних оцінок з однієї навчальної дисципліни в один робочий день.

Відсутність здобувача вищої освіти на підсумковому контролі без поважної причини, прирівнюється до незадовільної оцінки. Такий здобувач вищої освіти має право скласти підсумковий контроль під час ліквідації академічної заборгованості, визначеної окремим графіком.

Здобувач вищої освіти зобов'язаний попередити деканат про свою можливу відсутність на підсумковому контролі до його початку. Здобувач вищої освіти, який був відсутній на підсумковому контролі з поважних причин, які підтверджені відповідними документами, за рішенням декана факультету (директора інституту, керівника відділу докторантури та аспірантури) може скласти пропущений підсумковий контроль у визначений час.

Здобувач вищої освіти, який за результатами поточного та підсумкового контролю сумарно накопичив менше 60-ти балів, допускається до повторного перескладання підсумкового контролю після закінчення екзаменаційної сесії, але до початку наступного семестру чи атестації.

Захист курсової роботи та результатів практичної підготовки здобувачів вищої освіти оцінюються як окремі освітні компоненти від 0 до 100 балів ЄКТС.

12. Критерії оцінювання знань на екзамені

Оцінка «відмінно» – виставляється, якщо здобувач вищої освіти має глибокі і системні знання, вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями; оволодів навиками аналізу, моделювання та адекватного оцінювання ситуації; обізнаний з науковими працями вітчизняних та зарубіжних фахівців в цій галузі; матеріал викладає логічно, послідовно, переконливо і аргументовано.

Оцінка «добре» – виставляється, якщо здобувач вищої освіти показав достатній рівень знання курсу; надав правильні, але не зовсім повні визначення термінів; засвоїв основи аналітичного методу; допускає незначні неточності в розкритті окремих теоретичних положень.

Оцінка «задовільно» – виставляється, якщо здобувач вищої освіти в цілому засвоїв теоретичний матеріал курсу навчальної дисципліни, але декламує із деякими упущеннями при визначенні основних явищ та процесів; намагається висловити своє ставлення до проблемних питань, хоча і не зовсім аргументовано; вміє аналізувати набуті теоретичні знання і співвідносити їх з конкретними ситуаціями; викладає матеріал непослідовно, неточно, з наявними помилками.

Оцінка «незадовільно» – виставляється, якщо здобувач вищої освіти виявив слабкі (відсутні) знання теоретичного матеріалу навчальної дисципліни; не зміг дати визначення основних категорій та явищ; відсутні знання основних норм і визначень; матеріал викладається непослідовно, нелогічно, фрагментарно та з допущенням помилок.

Оцінка «зараховано» – виставляється, якщо здобувач вищої освіти виявив достатньо повні знання матеріалу навчальної дисципліни; вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями, дає правильні, хоча і не завжди повні відповіді на оставлені запитання; припускається помилок у розкритті окремих теоретичних положень, норм та визначень.

Оцінка «не зараховано» – виставляється, якщо здобувач вищої освіти виявив слабкі знання; не зміг дати визначення основних термінів та понять; викладає матеріал непослідовно, нелогічно, фрагментарно, неточно, стисло; відсутня переконливість у викладенні матеріалу.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За внутрішньою шкалою закладу вищої освіти в балах	За шкалою ECTS /За національною шкалою	
	Вноситься до відомості	
	Екзамен	залік
90 – 100	A/Відмінно	A,B,C,D,E/Зараховано
82-89	B/Добре	
75-81	C/Добре	
64-74	D/Задовільно	
60-63	E/Задовільно	
35-59	FX/Незадовільно	FX/Не зараховано
	з можливістю повторного складання	
0-34	F/Незадовільно	F/Не зараховано
	з обов'язковим повторним курсом	

13. Визнання результатів навчання набутих у неформальній та/або інформальній освіті

При виконанні завдань (вивченні тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача (за умов дотримання Положення про порядок визнання в Одеському державному університеті внутрішніх справ результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти):

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на онлайн-платформах;

- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах тощо (з підготовкою есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);

- участь у прикладних дослідженнях з актуальних проблем сучасної науки (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та

проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

14. Питання для підсумкового контролю

Перелік питань для підготовки до заліку

1. Поняття, предмет і система кримінального права України як галузі права.
2.
-

Перелік питань для підготовки до екзамену

1. Поняття, предмет і система кримінального права України як галузі права.
2.
-

15. Рекомендована література:

Основна

1. ...
-

Додаткова

1. ...
-

16. Інформаційні ресурси

- 1.... (*Офіційні веб-сторінки державних органів України*)

17. Засоби діагностики результатів навчання

Засоби діагностики результатів навчання з навчальної дисципліни «Кримінальне право» може включати:

- контрольні питання до семінарських/практичних занять;
- комплект тестових контрольних робіт;
- комплект індивідуальних завдань;
- перелік питань до заліку/екзамену.

18. Тематика курсових робіт з навчальної дисципліни

1.
2.

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Інститут /факультет _____

Кафедра _____

(назва навчальної дисципліни)

Лекція до теми
«....»

Затверджено на засіданні
кафедри кримінального права та кримінології
факультету
протокол від __. __. 20__ р. № ____

20__ рік

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Інститут /факультет _____

Кафедра _____

(назва навчальної дисципліни)

Курс лекцій

Затверджено на засіданні
кафедри кримінального права та кримінології
факультету
протокол від __.____.20__ р. № ____

20__ рік

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Інститут /факультет _____

Кафедра _____

(назва навчальної дисципліни)

Методичні рекомендації
щодо проведення семінарських/практичних занять

Освітня програма _____

Спеціальність _____

Освітній ступінь _____

Факультет _____

Рік набору _____

Затверджено на засіданні
кафедри кримінального права та кримінології
факультету
протокол від __.__.20__ р. № ____

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ**ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ****Інститут /факультет _____****Кафедра _____**

(назва навчальної дисципліни)

Методичні вказівки
до виконання курсових робіт
Освітня програма _____
Спеціальність _____
Освітній ступінь _____
Факультет _____
Рік набору _____

Затверджено на засіданні
кафедри кримінального права та кримінології
факультету
протокол від __. __. 20__ р. № ____

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ**ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ****Інститут /факультет _____****Кафедра _____**

(назва навчальної дисципліни)**Методичні рекомендації
для самостійної роботи****Освітня програма _____****Спеціальність _____****Освітній ступінь _____****Факультет _____****Рік набору _____**

Затверджено на засіданні
кафедри кримінального права та кримінології
факультету
протокол від __. __. 20__ № ____

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Інститут /факультет _____

Кафедра _____

Освітній ступінь: _____

Освітня програма: _____

Спеціальність: _____ Семестр: _____

(назва)

Навчальна дисципліна _____

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № _____

Затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № _____ від « _____ » _____ 20__ року

Керівник кафедри

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Екзаменатор

(підпис)

(прізвище та ініціали)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО	
1. Кафедра:	загальноправових дисциплін
2. Ступінь вищої освіти / освітня програма:	бакалавр / «Правоохоронна діяльність»
3. Статус навчальної дисципліни:	обов'язкова
4. Місце в структурно-логічній схемі	Викладається: денна форма навчання – у другому семестрі на першому році навчання; заочна форма навчання – у третьому семестрі на другому році навчання
5. Кількість кредитів ЄКТС:	3
- загальна кількість годин:	90
- з них аудиторних годин:	40/16
- лекції (денна / заочна):	16/10
- семінарські заняття (денна / заочна):	24/6
- практичні заняття (денна / заочна):	0/0
- самостійна робота (денна / заочна):	50/74
6. Короткий зміст навчальної дисципліни	Конституційне право – це фундаментальна та провідна галузь права, що являє собою систему правових норм, які закріплюють і регулюють суспільні відносини, що забезпечують організаційну і функціональну єдність суспільства як цілісної соціальної системи, визначають політичні, економічні, соціальні, екологічні, культурні та духовні основи конституційного ладу України, організацію та функціонування демократичної правової держави, громадянського суспільства та правовий статусу людини й громадянина. Метою вивчення навчальної дисципліни «Конституційне право» є ознайомити здобувачів вищої освіти з основними поняттями, якими оперує наука конституційного права, розкрити положення вчення про конституцію та показати особливості конституційного процесу в Україні, дати аналіз конституційно-правових інститутів; забезпечити теоретичною базою для подальшого вивчення інших дисциплін, а також опанування ними методики правового аналізу норм зазначеної галузі права
7. Міждисциплінарні зв'язки	Теорія держави та права, Історія держави і права, Адміністративне право
8. Форми і методи навчання:	Заняття проводяться у формі лекцій та семінарських занять. Лекції здійснюються з ключових проблем курсу. Методами навчання є: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемно-пошуковий та дослідницький
9. Форма контролю:	Екзамен

10. Методи та критерії оцінювання

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається за рейтинговою шкалою, що передбачає накопичення 100 балів, які перераховуються в національну шкалу та шкалу оцінювання ЄКТС.

Види робіт, які складають суму підсумкових балів здобувача вищої освіти:

- робота на семінарських, практичних заняттях – 40 балів;
- самостійна робота – 10 балів;
- підсумковий контроль (екзамен) – 50 балів;

11. Перелік програмних компетентностей та результатів навчання, визначених відповідною освітньою програмою

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності:

СК1. Усвідомлення функцій держави у сфері правоохоронної діяльності, способів та механізмів реалізації цих функцій.

СК3. Здатність до критичного мислення та системного аналізу правових явищ.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність визначати придатні для юридичного аналізу факти, систематизувати одержані результати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК6. Здатність у межах своєї компетенції забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особи та суспільства, протидіяти нелегальній (незаконній) міграції, тероризму та торгівлі людьми, незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів.

СК9. Здатність надавати правоохоронні послуги.

СК10. Здатність до аналізу та оцінки причин, умов та факторів, що впливають на вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень.

Результати навчання:

РН1. Розуміти історичний, соціальний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності.

РН2. Вести міжособистісний діалог та превентивну комунікацію з метою виконання завдань професійної діяльності.

РН3. Розуміти та професійно застосовувати понятійний апарат права та правоохоронної діяльності.

РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези, виокремлювати юридично значущі факти, виявляти причинно-наслідкові зв'язки в діях і явищах для прийняття оптимального рішення в конкретних ситуаціях.

РН6. Знати і розуміти принципи доброчесності та норми етичної поведінки, дотримуватися їх у професійній діяльності.

РН8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах, аналізувати і оцінювати її для повного та всебічного встановлення обставин, необхідних для виконання професійних завдань.

РН10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

РН11. Знати і розуміти сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

РН12. Адаптуватися і ефективно діяти у стандартних професійних ситуаціях, а також у разі ускладнення оперативної обстановки, підвищення фізичного та психологічного навантаження.

РН14. Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності.

12. Рекомендована література:

Основна:

1. – *Посилання на інформаційні джерела (за необхідності).*
2. Конституційне право України : підручник. Ужгород : РІК-У, 2023. 536 с. URL: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/51772/1/КПУ_2023.pdf
3. Конституційне право України : підручник / Т. М. Слінько, Л. І. Летнянчин, Ф. В. Веніславський та ін.; за заг. ред. Т. М. Слінько. Харків : Право, 2020. 592 с.

Додаткова:

4. Конституційне право : підручник / за заг. ред. М. І. Козюбри / Ю. Г. Барабаш, О. М. Бориславська, В. М. Венгер, М. І. Козюбра, О. М. Лисенко, А. А. Мелешевич. Київ : ВАІТЕ, 2021. 528 с. URL: <https://www.osce.org/files/f/documents/9/d/4899590.pdf>